

M Á G Y A R K U R I R.

Bécs, Pénteken, Június 8-dikán, 1824.

Portugallia.

Hogy az itten ez idő szerint történt emlékezetes dolgok annál inkább egészben legyenek Erdemes Olvasójink előtt, szükségeseznek tartottuk a' kir. Herczegnek a' Portugalliai néphez intézett Proclamatióját is közölni, a' mint következők: „Portugallusok! Másodszor jelenek most meg előttetek a' vitéz hadi erőnek vezérlésével, nem azért hogy a' királyi szék és felséges atyám saját jussainak magamat elleneszegezzem, — távol legyen lelkemtől illy gondolat —, hanem hogy az egész Európa csudálta 1823 Május 27-dikén elkezdett munkának fontosságát adják, ti magatok tudván hogy annak nem leve az a' foganatja, mellyet a' dolgoknak az 1820-ban Aug. 24d felállított gyalázatos alkotmány' eltöröltetése után megkívánt volna. Egymás között méghasonlott emberektől lévén körülvetve imádott Királyunk, akaratjának teljes szabadságával nem bírt, sőt inkább mindenkor olyanoktól kormányoztatott, kik egyedül önn hasznokat tekintvén, a' nemzetére nem ügyeltek, 's olly hatalmas ellenséges erőt formáltak, mellynek vége a' Braganzai ház' elpusztulása lett volna. Ezen említett emberek igazgatták az Országot, 's az öszvöseges nép' tolmácsaiul tevék önn hatalmokból magokat. Ez a' környülállás engemet új erővel edzett-meg a' pártos czimboraság' eltörlésére nézve, mellyet éppen az ellenelállított tisztihivatalok segítenek. Portugalliaiak! Szolgáltassatok igazságot

kir. Herczegeteknek, megismervén az ő céljainak tisztaságát és becsületes voltát. Gondolkozásomnak egyenessége felől elég bizonyosságaitok lehetnek. A' királyi szék' helyre álltatása 's a' fő hatalmat bitanglott Cortesi-gyűlés' felforgatása körül esett történetek, hiteles kezesei azon szavak igazvoltának, mellyeket hoztátok intézek, 's ha hogy az én királyi szavam nem győzne-meg elegendően benneteket, akkor Alphonso' Istenét hívom tanubizonyosságul, 's az előtt esküszöm, hogy céljaim mentek a' fényhajházástól, 's iparkodásom egyedül oda vagy on irányozva, hogy a' Királyt, a' királyi familiát és a' Nemzetet megszabadíthassam, 's atyáink' vallását épségben fenntarthassam. Ezen célból, nem tekintvén a' talán teendő' áldozatokat, arra serkentelek benneteket, hogy a' mostan szükségessé lett rendszabásokhoz lássatok hozzá, mivel az eddigvalóknak kívánt foganatja nem leve; melly állításomnak igazságáról kevés szóval meggyőzhetlek benneteket. Mert nem de nem látjátok e millyen szabadsággal élnek a' szabadkőműves társaságok, míg a' Király, a' királyi familia és Nemzet ellen árulást forralnak, a' nélkül hogy valaki a' lobbanó tüzet csilapítaná; látjátok hogy a' törvények, mellyek a' Státusban leginkább meglhívántatnak, nem szolgáltatnak illendőképen; látjátok hogy az Ország' kormányja, a' személyes bátorságnak ez az egyedülvaló védelme, elaljasodott állapotban vagy on; látjátok hogy azonbűntető biztosság, melly a' királyi szék, az

oltár és Nemzet ellenségeinek büntetésekre rendeltetett, ezeket minden akadály nélkül hagyja munkálódni; látjátok miként kimerítettett a' Financzia; mint megcsökkent a' kereskedés; mennyire szenved a' szántás-vetés; a' mesterségeknek és manufacturáknak mennyire nincsen keresetek; s hogy birtokainknak leggazdagabbika, Brasíliá, miként vész el, teljességgel hijjával lévén mi az annak visszafoglalására megkívántató eszközöknek. 'S most, midőn a' felekezettek a' mieinknek ezer meg ezer szerencsétlenségeiknél fogva, hatalmasokká lettek, csak most pattan-ki a' szabadkőművesek társaságaiban készült Expeditió-nak azon plánuma, melly szerint nem hogy engedelmisségre hajtánának ama messze Ország' lakosai, hanem inkább a' tőlünk való elszakadás végre hajtásék. Mit tegyünk mi, ó Portugallia! ezen iszonyú helyheztesben? Azt, hogy vagy vészszünk-el az elkezdett harczban, vagy irtsuk-ki gyökerestől szerencsétlenségünknek szerző-okát, semmivé tévén egy csapással a' szabadkőművesek pokolfajzotta czimboraságát, minelölte az bennünket semmivé tenne. Megnyílt előttünk a' becsület' pályája, mellyet követni kötelesség, elhagyni gyalázat. A' halhatatlan Armada' vezérlésében nem teszi mind addig hüvelyébe kardját a' ti királyi Herczegetek, míg csak bátorságban léteteket nem fogja tapasztalni. Bízatok bennem, valamint én is számottartok a' ti hűségtekre; legyetek csendességben, s hagyjátok munkálódni a' fennálló tisztihivatalokat. Éljen a' Király, a' mi Urunk! Éljen a' Római Catholica vallás! Éljen a' legbívebb Királyné! Éljen a' királyi familia! Éljen a' nagylelkű Portugalliai hadi-sereg! Éljen a' Nemzet! Vesszenek a' gyalázatos szabadkőművesek!" — A' Bempostai palotában, Apr. 30d 1824. A' kir. Herczeg, Fő-zézer.

A' Gaceta de Madrit Május' 30d következendő hivatalos tudósításokat közöl Lisbonából Május' 11dikéről: „A' kir. Herczeg Dom Miguel azt a' parancsolatot vette az alyjától, hogy a' Windsor-Castle nevezetű anglus Lineahajón jelenne-meg; s ő azonnal engedelmelkedett. A' Király maga már ottan volt a' hajón, s a' fiával való egybejövettel érzékenyítő és hathatós jelenés volt. A' megsértetett atyának és Fejedelemlennek állhatatossága és felsége az atyai érzés-jelenségével egyesülének a' Király' arculatján, a' midőn a' kir. Herczeg gyermeki engedelmisséget mutatott. Ő kir. Herczegsége lonyilatkozatá az elcsábítátsáknak s alattomos utaknak azon eszközeit, mellyek által az elkövetett lépesre vezettetett. A' Király, minekutána fiának hibás cselekedeteért lelkére beszéllet volna, bocsónai' jeléül oda nyujtá nekbe a' maga kezét, mellyet a' kir. Herczeg mély tisztelettel csóhola-meg. Ezzel ő Felsége a' hajónak másik szobájába ment. — Ezen jelenésnek tanúja vala a' Követségikar, melly csak este felé tért vissza a' szárazra. — A' Király még más (Május' 11d) a' Windsor Castlén van; s a' mint látszik csak hólnap délután, születése napját megelőző este, fog visszateérni a' szárazra. Parancsolatai mindenfelé tökéletesen bétölketnek. A' dolgok ismét rendes folyamatba fognak jöni, s hogy a' mostani hibás lépés meg ne újíthatassék, arra nézve hathatós rendszabások fognak tételni."

A' Journal des Debats, mint a' melly legelsőben tudósította a' közönséget a' Portugallia történetéről, így szól Május' 26d: „A' Lisbonában Apr. 30d. történt mozgásnak, mellyet mi helyes okoknál fogva nevezünk vígvázatlan ifjúi tettnek. vége vagyon. A' Király teljes mértékben visszanyeré ismét hatalmat. Ez úttal nincsen egyéb hátra, mint hogy a'

melly hivatalos okleveleket közöljünk itten, 's olmondjuk egy magános-level után, a' mi utóbb történt. Az említett oklevelek azért íme ezek:

A' Király Proclamatiója.

„Portugalliaiak! Királyotok nem hágyel benneteket; csupán az ijedségtől és aggódástól, mellyek által el foglaltattatok, kíván titeket megszabadítani, 's ismét helyre abarja állítani a' köz csendességet; hogy így szétépessék majd azon lepel, melly most még előttetek az igazságot fedezi: meg vagyon győzöttetve Királyotok' arról, hogy serkentésére az egész hű Nemzet egyesülni fog a' végből, hogy a' királyi-szék fentartassék, 's vége vessessék a' feszült gondolkozásokról és indulatok azon harcának, melly utóbb istentelen fejtelten uralkodást szült, 's az igazgatást vég pusztulással fenyegette. — Az én fiam, Dom Miguel kir. Herczeg, ki még nem régiben vitéz tettel vont fényt magára, mostan, elcsábbittatva a' kártékony sugallások által 's hírségtelen tanácsokra halgatván, olly cselekedetnek és határozásoknak tevésére vett magának engedelmet, mellyek, ha szinte igazságosok és szükségesek lettek volna is, egyedül az én királyi hatalmamtól eredhetnek; ennél fogva vétett ő a' királyi hatalom ellen, melly megoszlatást nem ismer. — Apr. 30d reggel fegyverben volt az' egész fő-városbeli hadi sereg; 's az én fiam annak vezérlésére az én királyi palotából ment-ki, 's minden tudom nélbül afféle parancsolatokat adott, mellyeknél fogva a' legelőkelőbb Státus szolgái, 's ezek között még tulajdon Minisztercím és az udvari szolgálatomra rendelt személyek is elfogatának. Fegyveresek keríték lakó-palotám, vagyis inkább az fogházzá tételét, 's több órák' lefolyta alatt senkinek sem vala szabad királyi személyemhez járulni. Végre olly erőszakos lépéseknek jelenségei láttattak,

mellyek az utóbbi napokban nyilvánosságos pártütéshez hasonlítottak; elannyira hogy minden Európai Fejedelmek' képviselői kötelességnek ismerték forma szerint ellentmondani királyi tekintetem megsértetésének. — Ezen vakmerő határozás, melly a' legveszedelmesebb következással fenyegetett, fiamnak benne vetett bizodalmmal való ezen visszaélése, nem magyarázthatott-ki 's nem szépíthetett másként, mint azzal hogy ellenem öszveesküvés fedezettett-fel, mellynek ha szinte lett volna is valami fundamentoma, de olly hallatlan lépéseket soha meg nem igazolhatna. — Én mindazáltal, minden nagy áldozatokkal is igyekezvén fentartatni a' köz csendességet 's a' királyi familiámhoz tartozó személyek között való egyetértést, f. h. 3d költ királyi Decrétumom által megparancsoltam; hogy bírák neveztessenek ki a' bévaldoltattaknak törvényes megítéltetésekre, 's fiamnak engedtessek-el a' törvényszéki hatalom' megsértettetése, olly reménységgel lévén, hogy a' törvények rendes folyamatjának illy módon való helyre állittatása által, a' pártos rendszabások megszünnék, 's a' jó rend is lassanként helyre fog állani. Hanem atyai szívemnek ezen buzgó óhajtásai teljességgel bé nem töltetének; sőt inkább a' fogdosások és a' kir. Herczeg' nevében költ parancsolatok, mellyeket nagyrészt ismeretlen és az igazgatásban nem részes személyek irtak-alá, ezentúl is divatjában voltak. — Elhatározván azonban én, hogy ezen közönséges bosszantásnak, 's a' királyi tekintet' hív jobbágyaim' nyilvánvaló kárával lett meg alacsonyítottásának végét vessem, 's nem találván módot királyi akaratomnak köz hírré tételében, latván hogy körül vagyok vétetve pártosoktól, kik fiamat megcsalák, 's Apr. 30d már szabadságom ellen tettek próbát; elvégeztem magamban,

)(*

hogy a' viadalnak eltávoztatása végett, melly különben a' Portugalliai Nemzetnek ismeretes hűsége mellett nem lehetett volna kétséges kimenetelű, az itteni kikötőben fokúvó (the Windsor-Castle nevezetű) ánglus Línea-hajóra menjek (hova az Európai Fejedelmek' képviselői is követének), hogy így állapotomról egyenesen tudósíthassam hű jobbágymat, 's őket ha a' szükség úgy kíváná védelmemre is meghívassam. — Meghalgatván itten Miniszteri tanácsomat, és több értelmes, istenfélő 's hozzám hűséggel viseltető férjfiakat, meghatároztam, hogy ismét által-vegyem királyi Ármadánál a' Generalissimusságot, 's ezen tisztségből Dom Miguel kir. Herczeget, kit azzal felruháztam volt, elmozdítsam. Mellyrenézve megtiltom minden tiszt-hivataloknak 's minden jobbágyaimnak, hogy a' nevezett kir. Herczeg által avagy az ő nevében kiadott parancsolatoknak engedmeskedni ne merészeljenek, különben úgy fognak büntettetni, mint pártosok a' királyi hatalom ellen, melly Isten' kegyelméből egyedül engemet illett. — Portugalliaiak! Ezek azon rendszabások, mellyekhez elsőben nyúltam; továbbá abban foglaltoskodtam, hogy az ártatlanul számlivetettek megszabadíttassanak, 's a' lázszasztó titkos szövetségeikben leledzők, a' törvénynek minden keménységével büntetessenek; és így a' virtus és hűség-védelmet nyerjen, a' gonoszság pedig kárhoztattassék. — Katonák! nem vetem szemetekre tetteteiket; ti az általam kinevezett Fő-vezérteknek engedmeskedtetek, és így kötelességeket cselekedtetek. Ez a' tapasztalatlan Fő-vezér, ön akaratjának ellenére, némelly hitellen, 's természeti characterével és gyermeki engedelmességével teljességgel nem egyező tanács-adások által elcsábított. Elvettem tőle azon hatalmat, a'

mellyel való visszaélésre, némelly becsulom fondorkodók vevék-reá. Parancsolom tinektek, hogy egyedül az én királyi hatalmamnak engedmeskedjete, mellynek következésében kimérem katonai kötelességeiteknek körét, 's meghagyom hogy a' hűségtekre bízott fegyvereket csupán az én szolgálatomra fardítsátok, s' királyi akaratomnál fogva megerősített vagy kineveztetett vezériteknek engedmeskedjete. — Jelenváló Proclamatión által megerősítem a' felsőségek gyakorlásában mind azokat, valakik azokkal felruháztattak, mig ellenkezőt nem rendelék, 's meghagyom hogy mindenek szorosán engedmeskedjenek a' tisztihivataloknak az én királyi nevemben kiadandó rendelkezéseinek. — Minden renden lévő jobbágyok! Rendhez tartásotok magatokat, 's bizzatok Fejedelmeitekben, hogy ő a' köz csendeséget, igazságot, és bátorságot ismét helyre fogja állítani. — A' Windsor-Castle ánglus Líneahajón, a' Tajo' kikötőjében, Május 9d 1824. A' Király."

A' Journal des Debatsnak fejbbe említett darabjában közöltetett oklevelek a' következők: Azon Decretum, mellynek ereje által Dom Miguel kir Herczegtől a' Generalissimusság elvétetik; a' Király levele, mellyben saját a' Windsor-Castle hajóra parancsolja magához; a' fő-városbeli őrizet Commandansaihoz intézett levél, mellyben Marquis Palmella ugyancsak a' nevezett hajóról jelenti hogy Dom Miguel kir Herczeg a' Generalissimusságtól elmozdított; a' Policzaj fő-tisznek szóló levél, mellyben parancsoltatik, hogy az Ápr. 30dika olta törvénytelenül felfogattattak, bocsáttassanak szabadon; végezetre a' Penichei vár Kormányozójához küldött levél az iránt hogy a' Dom Miguel kir. Herczeg' nevében oda küldetett rabok szagadságba helyhezessenek. — A' nevezett magános-levél:

ből közöltt kivonásában a' Journal des Debatsnak ezek a' nevezetesebb pontok: „Lisbona Május 10d: Szerencsétlen Monarchánk három nap alatt munkálódott benne, hogy megmenekedhessen azon nyomorúltatnak vigyázása alól, kik fíját mind mélyebben süllyesztik az örvénybe. Igyekezetében kétszer gá toltatván meg a' Király, végre tegnap délben egy óraker, azon szíjn alatt mint ha valamelyik mulató-hastélyába akarna menni, két leányaival együtt csakugyan eljuthatott a' Windsor-Castle nevezetű anglus Lineahajóra. Ezen plánumnak végrehajtását a' franczia Nagykövet és az anglus Kövct intézek-el. Előbbi együtt ment Ő Felségével a' hajóra, s megtették minden rendelések, hogy ezen lépésről még annak végrehajtása előtt tudósított az egész Követségi-kar, mint a' melly a' Királyt ezen határozásra bírta.—A' kir. Hercegnék gonosz tanacsadói megszöktek; őtet magát alkalmasint utazni fogják küldeni, hanem megkeseríteni senki sem akarja.“ — „Május' 11d: A' Szanti Petri nevezetű Lineahajót minden óráan várják. A' nagy Hatalmasságok mindenkor egyező akarattal vagnak, mikor ellyan principiumokról van kérdés, mellyek a' társasági rend' talpkövei. Jobban értenek mai világban már az igaz politicához, minthogy valaki arra vehetné a' fejét, hogy apró fondorkodások által nagy pártütéseket támaszson, s a' világ' békeességét magános versengéseknek feláldozhassa.“ — Május' 12d: A' Király még sem tért-vissza a' fő-városba.“

Az Etoile ezen tudósításokhoz még art fűzi, hogy közönségesen azt beszélük hogy Dom Miguel kir. Herceg hajóra ült, s Francia Országba vagy Angliába akar menni; a' Királynénak pedig megtiltatott a' kir. ubvarban való megjelenés, s' lakásául egy klastrom mutatattott-kí.

Spanyol Ország.

A' Gaceta de Madrid rendkívülvaló toldalékban közli végre Május' 15d az Aranjuezben azon hónap' elsőjén költ köz-bocsánatot illető Decrétumot, mellyből az Etoile most egyelsőben a' következő nevezetesebb czikkhelyeket vetleki: „A' köz-bocsánat alól kivéttetnek: 1) A' Las Cabecasi, Leon szigetei, Corunnai, Saragossai, Oviedói, és Barcelonai katona pártütésnek indítóji, mint a' melly helyeken a' Cadixi Constitutio a' Mártz 7d költ királyi Decrétum előtt kihirdettetett. 2) Az 1820-ban Mártz. elején Madridban történt öszveeskürés' fő indítóji, kik a' Királytól az említett Decrétumot kiesikarták. 3) Az Ocannai pártütésben részt vett katona-tisztek, név szerint Odonnel Henrik az Abisbali Gróf. 4) Azon rendszabásnak fő indítóji, melly által Ő Felsége azon időközbeli Junta' felállítására kényszerítettett, mellyről az 1820 Mártz. 9d költ Decrétumban említés tételik; úgy szinte azon Juntának tagjai is. 5) A' kik hasonló mozdítást tettek a' titkos társaságokban, vagy még most a' pártos uralkodás' eltöröltetése után is azon szövetségekhez tartoznak. 6) Mind azok valakik a' constitutiós uralkodás alatt a' Király letétetésére, vagy hatalmának felfüggesztetésére voksoltak, vagy hogy a' Király és a' kir. Hercegek a' Cortesigyülés avagy más törvényszókelebe idéttessenek; valamint azon bírák kik erre nézve parancsolatokat adának. (Itten egy jegyzésben arról tételik említés, hogy rövid időn törvény fog megjelenni a' titkos szövetezeknek teljes kiirtasok-ra nézve, mellyek a' Monarchiának annyiszerencsétlenséget okozának). 7) Azon könyvszerzők, kik a' Catholica vallás' Dogmáit megtámadták. 8) Azon bírák, kik Gen. Eliót és Gen. Licut. Gouffieut halálra ítelték. 9) Kanonok Vinuesának, a' Viquei Püspöknek, a' Granadai és Co-

unnai foglyoknak gyilkosaik. 10) Azon Guerilla vezérek, kik a' francia Armada' bėjötté olta fogtanak fegyvert. 11) Azon Európai Spanyolok, kik Mexicóban a' Vice-Király Odonóju és Yturbide között kötöttet szerződést elősegítették. 12) A' Cortesigylésnek azon Deputátusai, kik 1823 Jún. 11d a' Király' letétetésére 's helyette Regenség' felállítására voksoltak, valamint azon Regenség' három tagjai, és az a' Generális, ki O Felségét Cádizba kísérte."

Azon francia seregek, mellyeknek f. eszt. Júl. elejével kelle vala kiindulni a' félszigetről, újabb rendelés szerint még jövő Januáriusig ben maradnak.

Spanyol Amerika.

A' Madriti-udvari Újság szerint Bolívar Oct. végén Limából Truxillóba ment, hol Riva-Aguerót tulajdon Tisztjei elfoglák és Quayaquilbe vitték. Bolívar ezután Cerro del Pasto felé vonult, hogy a' föld népét fellazasztaná 's Vice-Király Laserna ellen dolgozna.

Magyar Ország.

A' Hazai Tudósítások szerint Május' 19d délután öt órákor fényes készüllettel ment végbe a' Pesti Lövöldöző-társaság új épülete talpkövének letétetése. Ezen társaság már száz esztendőttől fogva fennáll, és a' város Polgárainak szaporodásával időről időre szaporodik, és ezzel együtt nevededik a' jó rendtartás, a' barátságos egység, és nyájas multság. Ugyan ezen polgári szép egységnek tekintetéből Ő Cs. K. Felsége ezen Intézet helybenhagyásával megerősíteni méltóztatott. Illyő helybenhagyással háládatosságra leköteleztetve érezvén magát a' társaság, azon volt, hogy a' felséges bizodalomnak a' lövöldöző 's mulató hely díszes tekintetével is megfeleljen. E' végből a' Ns Tanácsnak felvi-gyázása, a' Fő és Al-Lövöldöző Meste-

rek' hív gondoskodása, és a' Tagoknak nyilelkhű adakozása által arra a' tehetségre emelkedett a' társaság, hogy a' lövöldöző pályának első udvarát nagy tekintetű, díszes készületű és oszlop-sorokkal díszeskedő épülettel ékesíthette-fel. Mellynek rajzolatját a' Szépfítő-Commissionak közbenjárása által Ő Cs. K. Fő Herczegsége a' Palatinus, a' szép mesterségeknek magos érzéséhez, és a' mostani kor' csinosodásához alkalmasnak találván, kegyesen helybehagyni méltóztatott. Így leszen Pest városának olly díszes mulató-helye, melly akármi külföldi hasonló Intézet épületéhez képest szépségével jeleskedhetili.

H i r - a d á s.

Ő Cs. Kir. Fő - Herczegsége' Fő - Méltóságú Nádor - Ispányunknak, és a' Nagy - Méltóságú Magyar Kir. Helytartó Tanácsnak különös kegyes engedelméből, jövő Julius hónapnak elejével egy folyó írást, vagy is (a' kinek talán inkább úgy nevezni tetteznék) egy újságot adok ki a' mezei gazdaságról, ezen nevezett alatt:

Mezei Gazdák' Barátja.

A' midőn ezen munkának súllya alá, bár melly terhes legyen is ez, örömmel vetem vállaimat, fő-czélom egyedül csak az, hogy ama' leg-első, leg-dicsőbb, leg-nemesebb, leg-ártatlanabb, és leg-hasznosabb emberi foglalatosságnak (t. i. a' mezei gazdaságnak) elő-mozdítására és tökéletesítésére némely útmutatásokat szolgáltatassak: — Hogy pedig a' Kegyes Egek' segítségével, nem sajnálván se igyekezetemet se fáradságomat, a' várakozásnak talán csak néminémülképpen meg is felelek, úgy vélem, abból is reményhetik az érdemes Olvasók, hogy egy felől több esztendeig csupán csak szántásvetés után ottam a' mindennapi kenyeremet, más felől pedig mint gazdasági író is, leg-alább nem leg-rosszszabb

oldalról, és nem kivaroztot valva, esmeretes vagyok még az idegen Nemzetek között is, a' lok pedig, valamint mi is, csak ugyan a' magokélszokták leg-inkább pártfogások alá venni, és az idegentek csak úgy kegyelmeznek, ha éppen minden érdem nélkül nem szükölködnék.

Foglalatja ezen írásomnak leszen mind az, a' mi csak valamiképpen a' mezei gazdasághoz tartozik; úgyint:

1.) Külömbféle Értelkezések a' természetésnek és tenyésztésnek mindenmü ágairól; a' gazdasági kereskedésről; a' gabona-örlésről; a' pályinkafőzésről, 's több ide tartozó művekről; a' barom-orvoslásról; a' gazdasági építésről; a' fektő jóságok' helyes elrendeléséről, 's azoknak körmányozásáról; 's a' t.

2.) A' mezei gazdaságot tárgyozó némely Tudósítások; Illyenek lesznek: a' híresebb Magyar- és Erdély-Országi kereskedő helyektől megszerzendő folyó árra a' gabonának 's egyéb természet' adományinak; némely akár mi minden lévő mezei gazdának szerencsésen kiütött 's követest érdemlő próbái, vagy helyesen el-rendelt gazdaságaik' le-írásai; 's több efféle.

3.) Gazdasági Hír-adások, havalkinek ezeket ream bízni tettezenek. Illyenek lesznek p. o. ha valamely Uraság gazda-vagy számadó-tisztet keresne, 's ennek gondját ream bizná; vagy ha viszontag egy hivatali kereső Uradalmi tiszt én bennem vetné bizodalmat; 's a' t. — Így szinte, ha némely Mgs. vagy akarmelly rangon lévő Uraságok 's kisebb vagy nagyobb Birtokosok a' gazdasági természetnek vagy alkus szerént vagy hótya-vetye által esendő el-adását én általam — valamint talán más újság írók által is — hirdettetni kívánnák. 's a' t.

A' foglalatnak ezen rövid summájából már eléggé hi-feltzik, hogy lehetetlen ezen folyó-írásomnak hasznosnak nem lenni

mind azoknak, a' kik a' gazdaság körül forgolódnak, vagy azt becsben 's kedves-ségben tartják. Ugyan azért is ajánlom ezennel Redves két Magyar Hazának minden renden 's rangon lévő, kivált gazdasággal foglalatostkodó édes fiai nak, 's ha egy felől a' két Hazának Ttts. Ns. Vármegyéi 's Székely-és Szász Székei', valamint szinte a' Mgs. Uraságok' Kegyelmekben 's pártfogásokban helyheztetem reménységemet, más felől szint' úgy a' kisebb Birtokos Urak', a' falusi akarmelly valláson lévő Pap Urak', az Uradalmi felsőbb vagy alsóbb rangú Tiszt Urak', a' nagyobb vagy kisebb jóságoknak fáradhatatlan Árendásai, és a' Nemes vagy jobbágyhely-ségelmek érdemes Elöljárói 's egyéb nevezetesebb tagjai szíves Magyar barátságokban bizakodom, hogy ezen egyedül csak a' köz-boldogságot tárgyozó forró igyekezetemet elő segíteni nem sajnálják.

Ki-fog szabadulni a' nyomtató sajtó alól minden héten, nevezetesen minden Szombaton, egy-egy árkus 8-ad rében; és a' mi fél-esztendő' elforgása alatt ki-jő, egy hozzá adandó foglalatlajstrommal egygyütt, egy-egy Darabot teszen, mellyet kiké békíttethet, hogy utóbb-is hasznát vehesse, és mint zsebbevaló könyvet akárhova is könnyűséggel magával vihesse. A' híradások azon felül adódnak, a' mikor lesznek.

Előre-sízetni lehet minden Cs. Kir. Posta-hivatalnál akárhol is. — A' félesztendei árra, Posta-díjjával együtt, hat for. Váltó Czédulában, vagy két for. 24 kr. ezüst pénzben.

Itt helyben, Péstben és Budán, előre-sízetni lehet T. Petrózai Trattner Mátyás Úr' nyomtató-műhelye' író-szobájában, a' hol is a' fél esztendei árra öt for. V. Cz. vagy két for. ezüst-

ben; de a' mellyért az érdemes Olvasó Urak' lakásához rendesen el-is küldődik.

Ha valamely Érdemes Hazafi, akármely dologban-is, levelével kívánna meg-tisztelni, igen szívesen sőt köszönettel veszem ugyan, hívált, ha némely tapasztaláson épült vagy értekezéseket vagy tudósításokat küldene, mellyeket szeretett Hazánk'nak díszére 's hasznára bélehetne iktatnom; Arramindazonáltal kénytelen vagyok kérni Kedves drága Hazámfiait, hogy a' nekem szülő leveleket mindenkor frankírozzák, az az a' Posta' díjja alól fel-szabadítsák, mivel — a' mint kiki önként bölcsen állallája — magam sehogyse győzhetném a' Posta' terhei, ha talán — a' mint a' Hazánk' javáért reménylem-is, kívánom-is — több távul-eső helyekről számosabb leveleim érkezni találnának. — Rövid és egyedül a' gazdaságot érdeklő tudósítások szabadon-is jöhetnek, ha a' küldő azokat a' posta-hivatalnak megmutatja, és a' Mezei Gazdák' Barátja' Redactiojához útasítja.

Pesthen Május' 25-dikén 1823.

Angyalffy Mátyás András, m. k.

több mezei gazd. Társaságnak
valóságos Tagja.

Fogadó

„London Városához”

hajdan a' Fejér Ökörnél, Bécsben (am alten Fleischmarkt) a' 684d szám alatt.

Ezen 1822 Mártz. 11-dikén megnyitott, 's azolta különbféle Országokbeli előkelő idegenek által megkerestetett fogadónak tulajdonosa, szerencsésnek tartja magát azon kedvező javallatnál fogva, mellyet a' nála lévő szoros renddel, tisztasággal, mérsékelt ár-szabással és pontos szolgálattal minden tisztelt vendő-

geitől meg tudott nyerni. 'S ezen kedvező indulattól ébresztetve, fogadóját most már meg bővítette, midőn abban a' lakó szobák' számát 40-re 's az ebéd-lőkét 7-re vitte fel; mellyek közül előb- bieket, azoknak helyezetéhez 's pompás voltához képest, azon áron lehet libé- relni melly az itteni nevezetesebb fogadókban közönségesen bé vagy on véve. Hanem a' kik hónap száma kívánnak nála szállásolni, azok jutalmasabban kapják a' szobákat, mellyek közül 20-nak az ára részint 48 xrban részint 1 ftban vagy on ezüstben napjára megállapítva. Hogy pedig ezen fogadónak díszé annál inkább neveltesse, annak tulajdonosa a' német konyhához hozzá kapcsolta újban a' franczia konyhát is; és hogy még nagyobb mértékben megnyerhesse tisztelt vendő- geinek tetszéseket, jelenti hogy nála délben 12 óratól 5-ig, estve 8 1/2 től éjje- li 12-tőig rendesen lehet ebédelni és vacsorálni; hogy a' jól készült és sokféle cledeleekben bizonyosan kiki talál izlése szerint valót; és hogy a' mi a' különbé- le borokat illeti, azoknál sem kívánhatni jobbakat. Lehet nála enni szabott áron is, mellyek 1 f. 30 xr, 2, 3, 4, 5 ft. V. Czbán, 's ha ki még gazdagabban kívánja, feljebb. A' kik 6 avagy több szer mélyre kívánnak asztalt, külön szobában tétetik körülöttök a' szolgálat. Ha pedig még nagyobb asztal 's nagyobb árú vendégelés kívántatnék, mint feljebb említett, e' részben is kész szolgálat ajánlatik, ha felőle a' konyhára ügyelő egy nappal előbb tudósíttatni fog. Végezetül is igéri tulajdonos, hogy minden igye- kezését oda fogja fordítani, hogy a' mérsékelt ár-szabás, szoros rend, tisztaság, pontos és serény szolgálat által, tisztelt vendőgeinek tetszéseket minél inkább meg- nyerhesse.